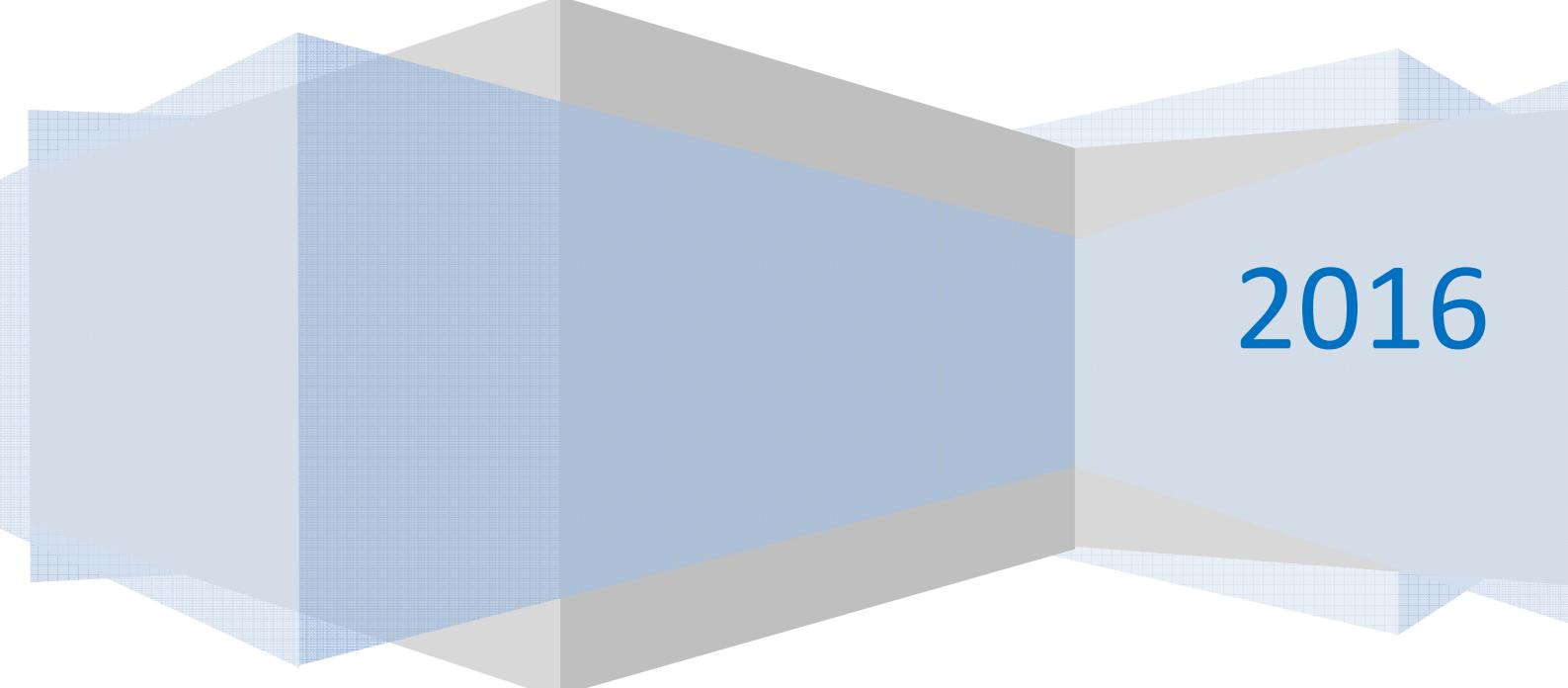

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ генерального директора
ТОВ «КРЕДИТ-РЕЙТИНГ»
21 березня 2016 року № 4

РЕЙТИНГОВА ПРОЦЕДУРА

(нова редакція)

2016

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дана рейтингова процедура ТОВ «КРЕДИТ-РЕЙТИНГ» (далі – рейтингове агентство) передбачає послідовність дій із визначення, оновлення, призупинення та відкликання рейтингової оцінки за Національною рейтинговою шкалою.

II. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 №448/96-ВР.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рейтингової шкали» від 26.04.2007 №665.

«Правила визначення уповноваженим рейтинговим агентством рейтингової оцінки за Національною рейтинговою шкалою», затверджені Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.01.2016 №17.

III. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

Визначення рейтингової оцінки — послуга рейтингового агентства з оцінки рівня кредитоспроможності об'єкта рейтингування в цілому та/або відносно його окремого боргового зобов'язання за Національною рейтинговою шкалою.

Відкликання рейтингової оцінки — дія рейтингового агентства, що оформлюється рішенням рейтингового комітету, з моменту прийняття якого рейтингова оцінка втрачає чинність.

Інформаційний запит — письмовий документ, що визначає перелік відомостей (інформації) та документів, які необхідні для надання рейтингових послуг, передбачених умовами договору, а також – терміни, протягом яких ці відомості та документи мають бути надані.

Істотні фактори — фактори, які впливають на рівень рейтингової оцінки.

Кредитний рейтинг — умовний вираз рівня кредитоспроможності об'єкта рейтингування в цілому та/або відносно його окремого боргового зобов'язання за Національною рейтинговою шкалою.

Контрольний список – перелік рейтингових оцінок об'єктів (суб'єктів) рейтингування, відносно яких рейтинговим агентством зафіксовано фактори, що потребують додаткового вивчення з боку рейтингового агентства та можуть привести до зміни рівнів рейтингових оцінок впродовж 6 (шести) місяців.

Національна рейтингова шкала — шкала, яка поділена на визначені групи та рівні, кожен з яких характеризує здатність позичальника вчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки й основну суму за своїми борговими зобов'язаннями, що затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2007 №665.

Об'єкт (суб'єкт) рейтингування — підприємство, фінансова установа, інший суб'єкт господарювання, область, місто (інша адміністративно-територіальна одиниця), щодо якого здійснюється процедура рейтингування.

Оновлення рейтингової оцінки — послуга рейтингового агентства, що оформлюється рішенням рейтингового комітету, результатом якої є підтвердження (рівень кредитного рейтингу залишається без змін) або зміна (рівень рейтингової оцінки підвищується або знижується) раніше визначеній рейтингової оцінки.

Призупинення рейтингової оцінки — дія рейтингового агентства, що оформлюється рішенням рейтингового комітету, з моменту прийняття якого рейтингова оцінка тимчасово втрачає чинність. Надалі призупинена рейтингова оцінка може бути оновлена або відкликана.

Прогноз рейтингової оцінки (позитивний, стабільний, негативний, у розвитку) — коментар щодо переважних тенденцій, які впливають на рейтингову оцінку з точки зору її можливої, але не обов'язкової зміни в майбутньому.

Рішення рейтингового комітету — документ, що містить відомості щодо рівня рейтингової оцінки, її прогнозу (залежно від виду кредитного рейтингу), рейтингової дії та дати прийняття рішення рейтинговим комітетом.

Рейтингова дія — одна з наступних дій рейтингового агентства: визначення, оновлення, внесення у контрольний список, призупинення, відкликання рейтингової оцінки.

Рейтинговий звіт — документ про результати рейтингового дослідження, який містить істотні фактори, що впливають на рівень рейтингової оцінки.

Рейтинговий комітет — колегіальний, постійно діючий орган рейтингового агентства, який складається із працівників рейтингового агентства, наділених повноваженнями приймати рішення щодо рейтингових дій.

Рейтингова оцінка суб'єкта рейтингування — характеризує рівень його спроможності своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за борговими зобов'язаннями відносно боргових зобов'язань інших позичальників.

Рейтингова оцінка цінних паперів суб'єкта рейтингування — характеризує рівень спроможності суб'єкта рейтингування своєчасно та у повному обсязі обслуговувати зобов'язання за цінними паперами.

IV. ПОСЛІДОВНІСТЬ РЕЙТИНГОВИХ ДІЙ

4.1. Укладання договору

На стадії замовлення рейтингової оцінки відбувається знайомство з уповноваженими представниками суб'єкта рейтингування (далі – Замовника), узгодження всіх питань, пов'язаних із процедурою рейтингування.

Для формалізації відносин укладається відповідний договір, який визначає послуги, що надаються Замовнику, строки надання послуг, вартість послуг, а також інші умови, що стосуються процедури рейтингування.

4.2. Формування аналітичної групи

Погодивши всі умови співпраці, рейтингове агентство формує аналітичну групу/призначає аналітика, яка/який відповідає за проведення рейтингового аналізу, своєчасність виконання робіт, підтримує зворотній зв'язок із Замовником.

4.3. Збір інформації та інформаційні вимоги

Для проведення рейтингового аналізу рейтингове агентство направляє Замовнику (або третій особі, на яку вказує Замовник) інформаційний запит.

Інформаційний запит формується рейтинговим агентством виходячи з особливостей рейтингового дослідження та у відповідності до нормативно-правових вимог Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Інформаційний запит не є універсальним й залежить від виду кредитного рейтингу, сфери діяльності Замовника.

4.4. Аналітичне дослідження

Після отримання інформації згідно з інформаційним запитом, аналітичною групою/аналітиком відповідно до рейтингової методології агентства здійснюється обробка інформації, отриманої від Замовника, а також інформації, яка доступна рейтинговому агентству з інших джерел, визнаних надійними, і яка стосується діяльності Замовника. Аналітичною групою/аналітиком здійснюється аналіз суб'єкта рейтингування та його цінних паперів на предмет відповідності ознакам фіктивності, затвердженим Рішенням НКЦБФР від 10.07.2015 № 980.

Також аналітичною групою/аналітиком проводиться збір даних та аналіз стану галузі, перспектив розвитку галузі, в якій здійснює діяльність Замовник.

У разі необхідності з метою отримання більш об'єктивного погляду на діяльність Замовника рейтингове агентство організовує зустріч/зустрічі з керівництвом та/або відповідальними працівниками Замовника.

За результатами аналітичного дослідження формується рейтинговий звіт.

При визначенні рейтингової оцінки рейтинговий звіт направляється на ознайомлення Замовнику. Замовник може надати свої коментарі та зауваження відносно інформації, яка викладена у рейтинговому звіті. Після ознайомлення Замовника з рейтинговим звітом, рейтинговий звіт подається на розгляд рейтинговому комітету агентства.

4.5. Прийняття рішення рейтинговим комітетом

Вивчивши всі матеріали, надані аналітичною групою/аналітиком, рейтинговий комітет ухвалює відповідне рішення відносно рейтингової оцінки (визначення, підтвердження, зміна, призупинення, внесення в контрольний список, відкликання).

Рейтингові дії щодо визначення, підтвердження, зміни, внесення в контрольний список супроводжуються прогнозом.

Рейтингова оцінка супроводжується прогнозом «стабільний», якщо відсутні передумови для зміни рейтингової оцінки протягом року.

Рейтингова оцінка супроводжується прогнозом «позитивний», якщо можливе підвищення рейтингової оцінки протягом року.

Рейтингова оцінка супроводжується прогнозом «негативний», якщо можливе зниження рейтингової оцінки протягом року.

Рейтингова оцінка супроводжується прогнозом «у розвитку», якщо можливе зниження або підвищення рейтингової оцінки протягом року.

Рішення рейтингового комітету відносно рівня рейтингової оцінки приймається простою більшістю голосів від загального його складу та оформлюється відповідним рішенням за підписом голови рейтингового комітету.

4.6. Передача документів Замовнику

За результатами проведеного рейтингового аналізу та прийнятого рейтингового рішення, Замовнику передаються рейтинговий звіт, рішення рейтингового комітету та інші супутні документи згідно з умовами договору.

4.7. Оскарження рейтингової оцінки

Якщо Замовник не погоджується із рейтинговою оцінкою і він має підстави думати, що в ході рейтингової процедури не були враховані істотні фактори, що впливають на рейтингову оцінку, Замовник має право протягом 5 робочих днів після одержання рейтингового звіту та рішення рейтингового комітету подати обґрунтовану заяву та документи до рейтингового агентства.

Після аналізу заяви та документів рейтинговий комітет протягом 5 робочих днів з моменту отримання документів для оскарження приймає остаточне рішення щодо рівня кредитного рейтингу, що не підлягає подальшому оскарженню в рейтинговому агентстві, проте може бути оскаржено в установленому законом порядку.

Після розгляду оскарження рейтинговим комітетом Замовнику надається відповідне рішення рейтингового комітету.

Інформація щодо визначення, оновлення, призупинення та відкликання рейтингової оцінки підлягає розкриттю уповноваженим рейтинговим агентством відповідно до нормативно-правового акта Комісії, який встановлює порядок подання інформації уповноваженими рейтинговими агентствами.

4.8. Оновлення рейтингової оцінки

Процес оновлення рейтингової оцінки починається одразу після її визначення. Процедура оновлення рейтингової оцінки здійснюється аналогічно із процедурою її визначення. Чергове оновлення визначеної рейтингової оцінки проводиться з періодичністю, зазначеною в договорі, але не рідше ніж 1 (один) раз на 6 (шість) місяців для рейтингових оцінок, визначення яких є обов'язковим згідно з чинним законодавством України.

Якщо рейтинговому агентству стане відома нова інформація, що впливає на рівень рейтингової оцінки, або з'ясується, що Замовником була надана недостовірна або неповна інформація, або агентством була виявлена інформація щодо наявності у суб'єкта рейтингування ознак фіктивності, рейтингове агентство має право провести позачергове оновлення рейтингової оцінки.

Результатом оновлення рейтингової оцінки є підтвердження або зміна раніше визначеній рейтингової оцінки.

4.9. Внесення (виведення) рейтингової оцінки в контрольний список (з контрольного списку)

Якщо в ході оновлення рейтингової оцінки рейтинговим агентством зафіксовано фактори, які можуть привести до зміни такої рейтингової оцінки протягом 6 (шести) місяців та потребують додаткового вивчення з боку рейтингового агентства, рейтинговий комітет може одночасно з прийняттям рішення про оновлення рейтингової оцінки прийняти рішення про внесення її до контрольного списку.

Рейтингова оцінка може знаходитись у контрольному списку з прогнозом «позитивний», або «негативний», або «у розвитку».

Виведення рейтингової оцінки з контрольного списку відбувається одночасно з її зміною або підтвердженням та оформлюється рішенням рейтингового комітету.

4.10. Призупинення рейтингової оцінки

Рейтингове агентство може розпочати процедуру призупинення рейтингової оцінки у випадку настання однієї з наступних подій:

- ✓ минуло 30 (тридцять) календарних днів з кінцевої дати подання інформації, вказаної в інформаційному запиті або листі до нього, а інформацію Замовником не надано;
- ✓ минуло 30 (тридцять) календарних днів з моменту невиконання Замовником зобов'язань за договором в частині оплати послуг з рейтингування;
- ✓ закінчення строку дії договору з Замовником.

Для призупинення рейтингової оцінки аналітичною групою/аналітиком подається інформація про настання однієї з вищеперелічених подій на розгляд рейтинговому комітету рейтингового агентства.

За результатами розгляду вказаної інформації рейтинговим агентством приймається та оформлюється рішення про призупинення рейтингової оцінки.

З дати прийняття рейтинговим комітетом рішення про призупинення рейтингової оцінки, така рейтингова оцінка тимчасово втрачає чинність до моменту прийняття рейтинговим комітетом рішення про оновлення рейтингової оцінки або її відкликання.

4.11. Від clikanня рейтингової оцінки.

Рейтингове агентство може розпочати процедуру від clikanня рейтингової оцінки у випадку настання однієї з наступних подій:

- ✓ минуло 60 (шістдесят) календарних днів з кінцевої дати подання інформації, вказаної в інформаційному запиті або листі до нього, а інформацію Замовником не надано;
- ✓ минуло 60 (шістдесят) календарних днів з моменту невиконання Замовником зобов'язань за договором в частині оплати послуг з рейтингування;
- ✓ рейтинговим агентством отримано публічну інформацію з офіційних джерел або від самого Замовника щодо настання наступних подій:
  - погашення боргового зобов'язання Замовника, яке є об'єктом рейтингової оцінки;
  - скасування реєстрації випусків облігацій, які є об'єктом рейтингової оцінки;
  - розпочато процедуру припинення Замовника (реорганізація /ліквідація) у порядку, передбаченому Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 №755-IV;
  - розпочато процедуру банкрутства Замовника у порядку, встановленому чинним законодавством України.
- ✓ минуло 6 (шість) місяців з моменту закінчення строку дії договору з Замовником і не відбулось його переукладення на новий строк.

Для від clikanня рейтингової оцінки аналітичною групою/аналітиком подається інформація про настання однієї з вищеперелічених подій на розгляд рейтинговому комітету рейтингового агентства.

За результатами розгляду вказаної інформації рейтинговим агентством приймається та оформлюється рішення про від clikanня рейтингової оцінки, з дати прийняття якого рейтингова оцінка втрачає чинність.

Голова рейтингового комітету

О.В. Шубіна